

Kompetens för teamarbete i palliativ vård

*kunskap, färdighet och
förhållningssätt*

Anna Klarare

Fråga - roller

På min arbetsplats:

- A. Sköter var och en sitt, och sina arbetsuppgifter.
- B. Uppmuntras vi arbeta tillsammans; ibland gör vi det också.
- C. Arbetar vi tätt tillsammans och löser problem som dyker upp, gemensamt.

Teamarbete i palliativ vård

- Teambaserat förhållningssätt (WHO, NRPV)
- Interdisciplinärt förhållningssätt (EAPC)
- Samarbete i multiprofessionella team (Socialstyrelsen)
- Uppdraget: förbättra livskvalitet och lindra lidande hos svårt sjuka och döende personer samt närstående

Varför team i vård och omsorg?

- Arbetsmarknadens krav (effektivitet, produktivitet, kvalitet)
- Organisatoriska lösningar och utvecklingslogik
- Krav på demokratiska mervärden, inflytande, ökad arbetstrivsel och ökat socialt stöd
- Symbol, mode, myt - ideologi

(Berlin, Carlström & Sandberg, 2016)

Fråga - utmaningar

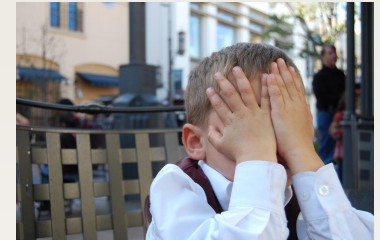
På min arbetsplats:

- A. Tycker vi olika om hur arbetet ska göras, olika personer gör som de tycker.
- B. Är det några som har högre status och de bestämmer mer.
- C. Är vi så pressade av arbetsuppgifter att vi inte hinner annat än att jobba undan.

Vad är problemet när det inte fungerar?

- Olika syn på uppdrag och roller
- Hierarkier, prestige
- Stress (olika nivåer), bristande resurs
- Bristande ledarskap
- Bristande team- medlemsskap
- Existentiellt utmanande vårdkontext
- Annat

Vardagen, verkligheten?

- Palliativ vård - fysiska, psykiska, sociala och andliga/existentiella behov
- Allmän eller specialiserad palliativ vård, plats
- Teamarbete önskad standard – evidens?
- Individer och professioner i arbetslaget
- Skiftgång, önskeschema, fattas folk, deltid och jourer
- Dessutom patienter och närstående...

ERSTA
SKÖNDAL
BRÄCKE
HÖGSKOLA

Kunskap för arbete i team

Fråga – utbildning teamarbete

- A. Jag har ingen utbildning kring arbete i team.
- B. Jag har gått en kurs om kommunikation.
- C. Jag har kunskap och formell utbildning i teamarbete.

Ett bra team?

”Team är en organisationsform som integrerar medarbetare med olika kompetenser på ett sådant sätt att arbetets resultat överträffar både individuella prestationer och andra tidigare prövade, kollektiva former för organisering”.

(Berlin, Carlström & Sandberg, 2016, s.332)

Ord, definitioner och begrepp

1. Utövar gemensam ansträngning (gemensamt mål)
 2. Beroende samarbete
 3. Delar beslutsprocesser
- Multiprofessionellt, interprofessionellt eller transprofessionellt arbetssätt.

Utvecklingspsykologi i grupper

Grupputveckling

- I. Tillhörighet och trygghet; (barn); Forming
- II. Opposition och konflikt; (tonår); Storming
- III. Tillit och struktur; (ung vuxen); Norming
- IV. Produktivitet och arbete; (vuxen); Performing

(Wheelan & Hochberger, 1996; mfl.)

Färdigheter för arbete i team

Fråga - uppgifter

- A. Arbetsuppgifterna utförs vanligtvis i en viss ordning.
- B. Arbetsuppgifterna är delvis beroende och vi måste därför prata ihop oss ibland.
- C. Roller och arbetsuppgifterna, är ömsesidigt beroende av varandra och kräver dagliga planeringssamtal.

Färdigheter: Ömsesidig utvärdering av gruppens arbete

- Kompenserar för varandra
- Hanterar konflikter effektivt
- Ger regelbunden feedback till varandra, individuellt och som team (debriefing)
- ”Korrigerar” sig själva samt personer som inte fullföljer sin uppdrag

Färdigheter: Anpassningsbarhet

- Ligger ett steg före, samt omfördelar resurser och arbetsuppgifter vid behov
- Verbaliserar och anpassar strategier under stress
- Arbetar aktivt för att integrera nya teammedlemmar

ERSTA
SKÖNDAL
BRÄCKE
HÖGSKOLA

Förhållningssätt för teamarbete

Individer utgör team

Hur kan det förstås?

Hur bör det förstås?

Individens förståelse av:

- Vad uppgiften kräver
- Hur uppgiften bör utföras
- Motivation för ansträngning (ska man anstränga sig?, hur mycket?, hur länge?)

Medlem i ett team?

- Skyll inte grupproblemet på individer (hjälploshet).
- Uppmuntra klargörandet av mål, roller och uppgifter (ställ frågor).
- Uppmuntra en öppen kommunikationsstruktur (bjud in).
- Arbetsorienterande och stödjande kommunikation, balans.
- Effektivt problemlösning och beslutsfattande.
- Etablera normer för produktivitet, innovation och frihet att uttrycka sig.
- Följ etablerade normer.

(Wheelan, 2016)

Förhållningssätt

- Planerar arbete tillsammans och öppet
- Kommunicerar "lagom" ofta
- Väljer teammedlemmar som uppskattar teamarbete
- Har förtroende för gruppens förmåga att lyckas
- Känner tillit för andra teammedlemmars avsikter

Förhållningssätt: flexibilitet

- När effektivt personer utanför teamet vid behov
- Förstår varandras roller och hur de kompletterar varandra
- Anpassar teamet fysiska arbetsplats
- Utvärderar regelbundet teameffektivitet samt följer upp utvärderingar

Vad krävs för "bra" team?

- Bra teammedlemmar med kunskap, färdigheter och förhållningssätt samt ett bra ledarskap – god start
- Team som arbetar ihop ett tag lär av varandra och också om varandra – kompetensen ökar

Fråga – mitt team

- A. "Gör ditt jobb på ett bra sätt".
- B. "Gör ditt jobb och samspela på ett bra sätt".
- C. "Gör ditt jobb, samspela, täck upp och var beredd på ständiga anpassningar".

Kunskap, färdighet, förhållningssätt för teamarbete?

- Se till att ha teoretisk och erfarenhetsbaserad kunskap om teamarbete
- Färdigheter i kommunikation, kunna organisera och strukturera arbetet, mellanmänsklig kompetens
- Förhållningssätt: självkänedom, min roll som individ- profession, hur påverkar jag gruppen, tillit, vara inkluderade, tro gott om andra...

ERSTA
SKÖNDAL
BRÄCKE
HÖGSKOLA

Goda nyheter

Du kan öva, lära dig och utvecklas!

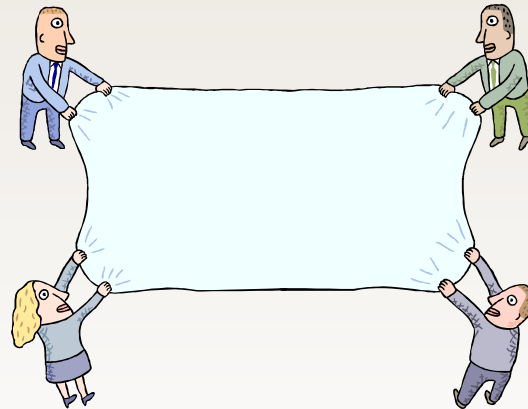

ERSTA
SKÖNDAL
BRÄCKE
HÖGSKOLA

Tack för uppmärksamheten!

anna.klarare@esh.se